

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitised at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text.
This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

N:o 40.

Götheborgske

S p i o n e n.

Fördagen, den 3 October, 1772.

En Syn.

Några oroliga tankar intogo en dag mina sinnen då jag i slutet af sistleden Månad sparserade i skuggan af en liten grön och tät skog.

De ämnen på hwilka jag grublade, word inge andre än mine, och mine Medbröders öden, i framtiden. Wid det jag således gick, öfwerföll mig åfwen en matthet, hwarigenom jag nödgades at taga någon hwila under en stor och ganska wacker ek. Jag lutade mit hufswud intil den samma, och kom strax uti en orolig sömn, eller et slumrande. Det torde wäl waret löfswens rustande, som gjorde hos mina halfföfda sinnen, at jag tyktes mig liksom höra et swäfwande i lusten. Snapt hade jag detta hört, fere än jag bles warse en un-

R r

Derlig

Inskändt.

derlig Skapnad, hwilken stadnade hos mig me-
dan den uprepade följande:

Fama.

Eris äntlig fångslig bles,
När hon i sin blinda yra
Wille uti Sverige styra,
Och mot hellska Thronen kles.
Enigheten är upwält,
Gjelswäld lærer wi utrotas,
Och det Rikets Stadur botas:
Frihet fick sin fordna dräkt.
Men den Hjerten Himlen har,
Ut så stora wers uträtta,
Sverige i sin ära sätta,
Bör berömmas alla dar.
Store GUSTAF! Jag Dit lof
I kring hela jorden sprider,
Gjuda intil siffa tider,
Och uti hwart enda Hof.

Jag wille wäl sluta af detta talet, at
någon besynnerlig förändring måtte hafwa til-
draget sig i mit Fäderneshem, men som jag
war uti min sömn, så kunde min förestälning,
hwarken äga någon tydelighet, eller waraktig-
het, och Själens tänkande är äfwen under
detta tilståndet, utan ordning och ganfka spridt.

Litet därefter tyktes jag mig se en stor och
praktig Stad, och uti den samma en rörelse
af allehanda folk. På somligas ansigten tel-
nade

nade sig, liksom en häpenhet och förundran,
 andre åter gingo utaf glädje liksom de word
 drukne, eller som de hade smakat de diktrade
 Gudarnes Nectar. Jag frågade någre af dem,
 hvarföre de så frögdade sig, och de swarade:
**Wårt Swenska Rom fågnar sig af
 sin wårdaste Dictator.** I det samma
 såg jag Honom i sit hela Majestät framtråda
 för en stor och wördig Menighet, den Han
 med ömmaste wältalighet öfwertogade, om
 kärlek, nåd och rättwisa. Mit wci denna Sta-
 den, och på en upbyggd plan, såg jag och et
 wådubbelt Tempel (för Dygden och Aran)
 des prydnad war obeskrifwelig. Ifrån det
 samma hörde jag åter et ljud med desse orden:

Virtus & Honor.

Sel Er GUSTAFS ädla Sjal
 Af så höga Strålar lyser:
 Wett och mod Han städse lyser,
 Til at fröma Eder wäl.

Wid detta hade jag nära waknat, ty det
 gjorde uti mig älsför behageliga länningar:
 men min matthet war wäl ännu intet borta,
 och således förblefwo mina ögon ändå til-
 slutna. Anteligen tyktes mig ur en tjock skyn,
 den tredje synbilden nedkomma. Alla sijnra

hufvud-wådrén spelade under hans wingar.
Han förde et Vivat i handen, och hölt af-
wen det sista talet.

Vivat.

Swea bind en Irefrans,
Af Din kärlek, och Din lydnad,
Till den store Hjelten's vördnad,
I hvars dygd Din våddning fans.
Bed, och önska i hvar Stad,
I hvar by, och minsta bydda,
Himlen vil Din GUSTAF skydda,
Göre honom säll och glad!
Spiran som han modigt bår!
Ware länge i Hans händer;
Då blir du mot andra Länder
Det en Sol mot Stjernor år!

Härvid vaknade jag, reste mig up, och
gick min väg til mit hem, hwilket då före-
kom mig som en aldeles ny werld.

Uter et nytt prof af Guds milda försorg,
och därifrån sig ledande ömhet uti män-
niskofära hjertan emot de fattige. Af en bety-
delig summa penningar dem en hederlig Fru
hår i Staden, wid sin saliga död, anslog til
fattiga nödlidande, år, från Herrar Ersce-
torerne af Hännens yttersta förordnande, til-
delt, utom ganska många andra fattiga, af-
wen

men 1000 Daler Smi til den wid Stadens Fattighus inrättade Fri-Scholan för de uflästes barn.

Scholans Föreståndare aflägga, å de fattige Barnens wagnar hjertelig och ödmjukaste tacksågelse; under önskan och försäkran på den stora Fattigwännens wår Frälsares ord, at denne wår Andelige Konung, som utan twiswel redan satt den hederliga Trun, som detta gifwet, uti saligaste Skörd af ewiga nådabelöningar, icke heller förgäter at wälsigna hånnes hos oss lefwande förnåme Anhörige och Wänner, som hånne uti människo-lära tänksätt likna.

Thuru denna Scholan är grundad hel och hållen på frivilliga gåfwor, och fingo alltså ökas eller minskas, wåra eller utgå, alt som Gud förmår wårka flere eller färre barmhertiga hjertan för honom: så doch Föreståndarne det något at än widare berätta Almånheten, det Scholan hittills waret uti ständig tillwärt; och då bryderiet ofta waret som störst, hafwer Herren gifwet de ymnigaste och måst opåtänkta utwågar. Måtalet på Scholabarnen af båda könen hafwer förlederterrn waret och är ännu 162, som alla få fri underwisning i Christendom, läsa och, då
de

de äro stadige, skrifwande och något räknande. Af desse uste äro 113, som man ock måste föda, flere eller färre dagar i weckan; nämligen 65, som få mot 4 dagar i weckan; 30 få 6 dagar i weckan; 10 få 2 weckor dagar; o. s. w. Af desse hafwa 13 alt sit uppehälle, mat, husrum, ansning m. m. af Scholan. Någre af hela detta antal hafwer Scholen och bestådt åtskilliga klädes- och linnes-persedlar.

Wid detta tilfälle få Föreståndarne och ytra sin önskan, at de af Stadens ock ortens Respective Inbyggare, som kunde behöfwa läro- eller tjenste-gossar, Barne-sickor och dylika små-hjon, tåktes dem utur denna Scholan, med tilhjelp af Herr Magister Wallerius, som nu är Vicarius Pastor wid Fattighuset, utföla. Här har man tåmmeligen utforskat ungdomens frågd; de hafwa bksiwet Christeligen tuktade och underwiste; at man således kunde hoppas få skickliga tjenstehjon; hwilka sedan lämnade öpnra rum til andra uddlidandes intagande i de afgångnas ställe.

Stads Nyheter.

Göteborgske Wexel-Coursen.

Den 26 och 30 September.

Lond.	70	- - -		70	- - -	D. R:mt.
Amst.	65	- - -		65	- - -	M. R:mt.
Hamb.	70	- - -		- - -	- - -	M. R:mt.

Kyrks Tidningar.

I Kronhus-Församlingen äro ifrån den 16 September til den 1 dennes födde 6 Flickor och 5 Gossborn. Wigde aff. Soldaten Christ. Schröder och des trolofswade Gåstewinna K. Nyberg: Berjenten A. Pettersson samt Jungfru Ellika Ahlgren. Dode Pigan J. Järnberg, 26 år, af maghsuka: Handlangaren P. Lorgståts Hustru, Margreta Nilsdoter, 48 år, af dito: Handlangaren Jordan Måsbjergs Hustru, M. Ericsdoter, 40 år, af dito: samt 8 barn af maghsuka, twinsot och slag.

Kundgörelser.

Sjuk- och Begravnings-Cassan här i Staden gifwer tillkänna, at utom de 5 liken som i förra weckan kundgjordes, är et tillkommet, nämligen aff. Stomakaren Peter Lunds Hustru, så at weberbörande hafwa för 6 lil at betala.

Uppå Frälshehemmanet Karra lund, uti Sörgryte Socken, kommer den 5 uti innerwarande October månad, som är nästa måndag, kl. 8 föremiddagen, genom offentlig Auktion, til den måstbjudande at försäljas, silfwer, ten, koppar, messing, säng och linkläder, porcellainee

celainer glas andra meubler, samt äfve och för-credskap äfwen boskap bestående af 1 par orar, ärtilliga unga och goda mjölkfekar, jämte ung-creatur, tillika med hästar och får med hwad mera som icke så noga kan up-
teknas.

Nässta Tisdag, som är den 6 kommer, på denna Stadens Auctions-kamare, at försäljas en öfwer tåft fyrstiftig wagn, med tillhörige twenne landkärnor och twänne beslagne rödmålade hjeltar.

Mylligen antommet rulle-bly af tunnaste sorten, finnes til köps hos Herrar John Hall och Compagnie.

Om någon åskundar en mull flåde-trasware så wet jag en som är sakt genast, och nämner ägaren.

Den 6 dennes, som är nästkommande Tisdag, kommer på stadens Auctions-kamare at försäljas et parti af bästa sort Ängelstt säl-läder samt dito Canari-frö. Et bref under salige Herr Magister Wellins couvert är antommet från hovige til en dräng wid namn Michel michelsson, som skal uppehålla sig i Göteborg. Finnes han i staden, anmäl honom sig hos Magister Wallerius i Fattighuset til insäende af brefwet.

För 14 dagar sedan är en kappräck, af fint klåde hwitgrå til färgen, bortkommen ur et hus på stora Hamnegatan: skulle det samma emot ägarens wetlay wåra urlänt, behagar Juncharwaren honom återställa: är han skulen, lofwås 10 Daler Smit til den som honom återkastar och på Stalbergiska Boktryckeriet sig anmaler.

På Ballast-kajen i Masthugget, är en wäl conditionerad spanne måhls-wind ledig, til uthyrande: närmare underrättelse lämnar Herr Peter Anders Flodin

Om någon skulle behöfwa et lån af 3 a 4000 Dal. Smit emot såler pant, hälft Ostindiska Compagniets Actier, kan sådant erhållas wid Brand-Contoiret härstädes, hwarom hos Herr Assistenten Hellman kan inhämtas närmare underrättelse.

Hos en Höfars Enka wende på hörnet emot Krepstugaren Swart, stede i förliden Söndags natt inbrottsstöld. Ihuswen sam och tog 300 Dal. Smit i småseklar. Werdgåkning skal ej sela för den som uptäcker honom.